

**Opinia prawna w przedmiocie statusu doktoranta
w okresie przedłużenia terminu złożenia rozprawy doktorskiej**

I. Przedmiot opinii

Przedmiotem niniejszej opinii jest analiza kwestii statusu doktoranta w okresie przedłużenia terminu złożenia rozprawy doktorskiej.

II. Podstawa prawna

Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 574 ze zm.– w skrócie: PSWiN).

III. Analiza prawna

Na wstępie zaznaczyć należy, iż zgodnie z art. 201 ust. 1 PSWiN - kształcenie doktorantów trwa od 6 do 8 semestrów. Podmiot prowadzący szkołę doktorską może zatem, na podstawie powyższej regulacji, dookreślić czas trwania kształcenia doktoranckiego.

Ponadto trzeba mieć na względzie przepisy art. 204 ust. 1 i 2 PSWiN, które określają moment zakończenia kształcenia w szkole doktorskiej. Moment ten wyznacza bowiem **złożenie rozprawy doktorskiej**, który co do zasady winien nastąpić w terminie wskazanym w indywidualnym planie badawczym. Jednakże termin ten może być przedłużony, nie dłużej jednak niż o 2 lata, na zasadach określonych w regulaminie szkoły doktorskiej. Regulamin szkoły doktorskiej określa wszak organizację kształcenia w zakresie nieuregulowanym w ustawie, w szczególności warunki przedłużania terminu złożenia rozprawy doktorskiej (art. 205 ust. 1 pkt 4 PSWiN).

Z regulacji tej wypływają więc dwa kluczowe wnioski. Po pierwsze, przewidziane we wspomnianym przepisie przedłużenie odnosi się wyłącznie do terminu złożenia rozprawy doktorskiej. Po drugie zaś zasady, tryb i warunki dopuszczalności skorzystania z przedmiotowego przedłużenia powinny być określone w regulaminie szkoły doktorskiej.

Zgodnie natomiast z przepisami ustawy, doktorant nieposiadający stopnia doktora otrzymuje stypendium doktoranckie, jednak łączny okres otrzymywania tego stypendium nie może przekroczyć 4 lat (art. 209 ust. 1 i 2 PSWiN). Warto pamiętać, że do wspomnianego okresu nie wlicza się okresu zawieszenia oraz okresu kształcenia w szkole doktorskiej w przypadku,

o którym mowa w art. 206 ust. 2 PSWiN, tj. postępowania w razie zaprzestania kształcenia doktorantów w danej dyscyplinie.

W konsekwencji trzeba podkreślić, że w przypadku przedłużenia terminu złożenia pracy doktorskiej, doktorant zachowuje swoje prawa, z uwzględnieniem czasowego ograniczenia niektórych z nich (np. prawa do stypendium). Należy bowiem uznać, że przedłużenie terminu złożenia rozprawy doktorskiej oznacza kontynuację kształcenia w szkole doktorskiej, a co za tym idzie statusu doktoranta i związanych z tym uprawnień – tak np. M. Pyter (zob. M. Pyter (w:) A. Balicki, M. Pyter, B. Zięba, *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Komentarz*, Warszawa 2021, Legalis.). Co więcej, wniosek taki można wysunąć w oparciu o literalne brzmienie art. 204 ust. 1 PSWiN, który stanowi, że kształcenie doktoranta kończy się złożeniem rozprawy doktorskiej.

Stanowisko zaprezentowane wyżej zostało podzielone również przez Ł. Kierznowskiego, który stwierdził, iż (...) skoro kształcenie doktoranta kończy się złożeniem rozprawy doktorskiej, to przedłużenie terminu złożenia rozprawy jest jednocześnie przedłużenie okresu kształcenia w szkole doktorskiej. Osoba taka zachowuje zatem status doktoranta i większość wynikających z niego praw, z wyjątkiem tych, które ograniczono w czasie, np. maksymalnie 4-letni okres pobierania stypendium doktoranckiego w szkołach doktorskich (...) - Ł. Kierznowski, *Szkoły doktorskie. Komentarz do art. 198-216 oraz 259 do 264 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, Warszawa 2018, s. 60.

Tożsamy pogląd w przedmiocie zachowania statusu doktoranta w okresie przedłużenia terminu złożenia rozprawy doktorskiej prezentują w piśmiennictwie także H. Izdebski (zob. H. Izdebski [w:] J. M. Zieliński, H. Izdebski, *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Komentarz*, wyd. II, LEX/el. 2021, art. 204, LEX.) oraz M. Dokowicz (zob. M. Dokowicz [w:] *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Komentarz*, red. J. Woźnicki, Warszawa 2019, art. 204, LEX.).

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że kwestia zachowania statusu doktoranta w okresie przedłużenia terminu na złożenie rozprawy doktorskiej jest w doktrynie rozumiana jednolicie i nie budzi wątpliwości interpretacyjnych.

IV. Wnioski

1. Kształcenie doktoranta kończy się złożeniem rozprawy doktorskiej. Indywidualny plan badawczy określa termin złożenia rozprawy doktorskiej. Termin ten może być przedłużony, nie dłużej jednak niż o 2 lata, na zasadach określonych w regulaminie szkoły doktorskiej.

2. Przedłużenie terminu złożenia rozprawy doktorskiej oznacza kontynuację kształcenia w szkole doktorskiej, a co za tym idzie statusu doktoranta i związanych z tym uprawnień, z uwzględnieniem czasowego ograniczenia niektórych z nich.

Niniejsza opinia posiada walor doradczo-informacyjny, nie ma natomiast charakteru wiążącej wykładni prawa. Wyraża ona stanowisko Krajowej Reprezentacji Doktorantów, będącej ogólnopolskim przedstawicielem i wyrazicielem woli środowiska doktorantów.

mgr Barbara Pietrzyk –Tobiasz
członek Zarządu KRD ds. prawnych
Przewodnicząca Biura Prawnego KRD
(podpisano za pomocą podpisu zaufanego)